

Brüssel, 6. detsember 2022
(OR. en)

15095/22

Institutsioonidevaheline
dokument:
2022/0226(NLE)

UD 261
COEST 850
AGRIORG 124
AGRIFIN 135

SEADUSANDLIKUD AKTID JA MUUD DOKUMENDID

Teema: NÕUKOGU MÄÄRUS, millega muudetakse määruse (EMÜ) nr 2658/87
(tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühise tollitariifistiku kohta) I lisa

NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2022/...,

...,

**millega muudetakse määruse (EMÜ) nr 2658/87
(tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühise tollitariifistiku kohta) I lisa**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 31,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Teatavate lämmastikväetiste sisendite liidu turg sõltub olulisel määral impordist kolmandatest riikidest. 2021. aastal importis liit lämmastikväetiste tootmiseks 2,9 miljonit tonni ammoniaaki ja 4,7 miljonit tonni karbamiidi. Nende toodete hinnad tõusid 2021. aastal märkimisväärselt ja jätkasid tõusu käesoleval aastal.
- (2) Praegu imporditakse märkimisväärne osa neist lämmastikväetiste sisenditest liitu kolmandatest riikidest, kellel on soodustingimustel juurdepääs liidu turule, ning seega on import tollimaksuvaba. Sellegipoolest impordib liit suures koguses lämmastikväetiste sisendeid, mis on pärit nõukogu määrusega (EMÜ) nr 2658/87¹ sätestatud ühise tollitariifistiku kohaldamisalasse kuuluvatest riikidest ning mille tariifimäärad on praegu vahemikus 5,5%–6,5 %.

¹ Nõukogu 23. juuli 1987. aasta määrus (EMÜ) nr 2658/87, tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühise tollitariifistiku kohta (ELT L 256, 7.9.1987, lk 1).

- (3) Komisjon märgib oma 23. märtsi 2022. aasta teatises „Toiduga kindlustatuse tagamine ja toidusüsteemide toimekindlamaks muutmine“, et juba enne Venemaa sissetungi Ukrainasse toimus toormeturgudel märkimisväärne hinnatõus, mis kajastus põllumajandusturgudel energia- ja väetisekulude suurenemise ning sellest tuleneva põllumajandustoodete hinnatõusu kaudu. Komisjon märgib, et sissetung Ukrainasse ja üleilmne toorainehindade buum on veelgi tõstnud hindu põllumajandusturgudel ning toovad esile osaliselt väetiste impordist sõltuva liidu toidusüsteemi haavatavuse. See suurendab tootjate kulusid ja mõjutab toidu hinda, põhjustades muret tarbijate ostujõu ja liidu põllumajandustootjate sissetulekute pärast. Komisjon rõhutab, et lühemas perspektiivis peab mineraalväetiste maksumus ja kättesaadavus olema prioriteet, kuni minnakse üle kestlike väetiseliikide või väetamismeetodite kasutamisele. Selle aja jooksul peab liidu väetisetööstusel olema juurdepääs vajalikule impordile, sealhulgas sisenditele, mis on vajalikud väetiste tootmiseks liidus koha peal. Komisjon rõhutab ka seda, et väetiste hindu ja põllumajandustootjate varustamist jälgitakse, tagamaks, et liidus ei satuks saagi saamine ohtu.
- (4) Eeltoodut silmas pidades on asjakohane võtta meetmeid, et vähendada liidu väetisetootjate kulusid lämmastikväetiste tootmiseks vajalike sisendite importimisel.

- (5) Pealegi ajal, mil lämmastikväetist rahvusvahelistel turgudel napib, pärsivad tollimaksud selliste vahesisendite nagu ammoniaak ja karbamiid liidu importimisel liidu turu varustamist võrreldes maailma teiste turgudega, kus imporditariife ei ole. Selline tariifide erinevus takistab ka jõupingutusi liidu importi mitmekesistada.
- (6) Seepärast on asjakohane ajutiselt peatada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 952/2013¹ artikli 56 lõike 2 punktis c osutatud ühise tollitariifistiku maksumäärade kohaldamine lämmastikväetiste teatavate sisendite suhtes. Käesolevat ajutist meetet kohaldatakse kuue kuu jooksul alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast. Meetme mõju hindamiseks peaks komisjon koostama aruande ja esitama selle nõukogule.
- (7) Samal ajal peab liit kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artikli 21 lõikega 3 tagama kooskõla oma välistegevuse eri valdkondade vahel ning välistegevuse ja muude liidu poliitikavaldkondade vahel.
- (8) Olukord liidu ja Venemaa Föderatsiooni vahelistes suhetes on viimastel aastatel arenenud väga negatiivselt, kusjuures viimastel kuudel on olukord eelkõige halvenenud seoses Venemaa Föderatsioon poolse rahvusvahelise õiguse eiramisega ning eelkõige Venemaa Föderatsiooni provotseerimata ja põhjendamatu agressioonisõda Ukraina vastu.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 952/2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik (ELT L 269, 10.10.2013, lk 1).

- (9) Liit on alates 2014. aasta juulist kehtestanud järk-järgult piiravaid meetmeid Venemaa Föderatsiooni vastu. Euroopa Ülemkogu märkis oma 24. veebruari 2022. aasta järel dustes, et Venemaa Föderatsiooni provotseerimata ja põhjendamatu sõjaline agressioon Ukraina vastu rikub rängalt rahvusvahelist õigust ja Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja põhimõtteid ning õõnestab Euroopa ja ülemaailmset julgeolekut ja stabiilsust.
- (10) Hiljuti ehk 3. juunil 2022 võttis nõukogu vastu kuuenda sanktsioonide paketi Venemaa Föderatsiooni vastu seoses jätkuva Ukraina-vastase agressioonisõjaga ja teadaolevate hirmutegudega, mille Venemaa relvajõud on Ukrainas toime pannud.
- (11) Kuigi Venemaa Föderatsioon on Maailma Kaubandusorganisatsiooni liige, on liit Maailma Kaubandusorganisatsiooni asutamislepingu ja eriti 1994. aasta üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe XXI artikli alusel kohaldatavate erandite alusel vabastatud kohustusest anda Venemaa Föderatsioonist imporditud toodetele samu soodustusi, mida antakse teistest riikidest imporditud samasugustele toodetele (enamsoodustusrežiim).
- (12) Seetõttu ei oleks asjakohane lubada tollimaksuvabastuse ja enamsoodustusrežiimi kohaldamist käesoleva määrusega hõlmatud Venemaa Föderatsioonist pärit toodete impordi suhtes.

- (13) Olukord liidu ja Valgevene vahel on samuti viimastel aastatel halvenenud, kuna Valgevene režiim on eiranud rahvusvahelist õigust, põhiõigusi ja inimõigusi. Lisaks on Valgevene algusest peale toetanud Venemaa Föderatsiooni agressioonisõda Ukraina vastu, muu hulgas lubades Venemaa Föderatsioonil tulistada Valgevene territooriumilt ballistilisi rakette, võimaldades Venemaa sõjaväelaste ning raskerelvastuse, tankide ja sõjaväeliste transpordivahendite transporti, võimaldades Venemaa sõjalennukitel lennata Valgevene õhuruumi kaudu Ukrainasse, pakkudes tankimisvõimalusi ning ladustades Valgevenes Venemaa relvi ja sõjavarustust.
- (14) Liit on alates 2020. aasta oktoobrist kehtestanud järk-järgult piiravaid meetmeid Valgevene vastu. Nõukogu võttis 2. detsembril 2021 vastu viienda sanktsioonide paketi seoses jätkuva inimõiguste rikkumise ja rändajate ärakasutamisega. Täiendavad sanktsioonide paketid võeti vastu 24. veebruaril, 2. märtsil, 9. märtsil ja 3. juunil 2022 seoses Valgevene osalemisega Venemaa Föderatsiooni põhjendamatus ja provotseerimata agressioonisõjas Ukraina vastu. Lisaks ei ole Valgevene Maailma Kaubandusorganisatsiooni liige. Seetõttu ei ole liit vastavalt Maailma Kaubandusorganisatsiooni asutamislepingule kohustatud kohaldama Valgevenest pärit toodetele enamsoodustusrežiimi. Lisaks võimaldavad kaubanduslepingud võtta peale selle meetmeid, mis on põhjendatud kohaldatavate erandiklauslitega, eelkõige julgeolekuga seotud eranditega.

- (15) Eeltoodut silmas pidades on Venemaa Föderatsioon ja Valgevene käesolevas määruses sätestatud ühepoolsete tariifide peatamise kohaldamisalast väljajätmine asjakohane, kohaldades määruse (EMÜ) nr 2658/87 I isas ja eelkõige selle I osa, I jaotise B osa punktis 1 sätestatud tollimakse käsitlevaid üldreegleid.
- (16) Sellest tulenevalt ei tohiks Venemaa Föderatsioonist ja Valgevenest pärit lämmastikväetiste sisendite impordi suhtes kohaldada tollimaksude peatamist. Selle asemel tuleks Venemaa Föderatsioonist ja Valgevenest pärinevate käesoleva määrusega hõlmatud toodete impordi suhtes jätkuvalt kohaldada nende suhtes eelnevalt kehtinud imporditollimaksu.
- (17) Võttes arvesse lämmastikväetiste tootmise sisendite märkimisväärsed ja järsku hinnatõusu, mida raskendas eriolukord, mille Venemaa Föderatsiooni agressioonisõda Ukraina vastu tekitas väetiste turul, peaks käesolev määrus jõustuma järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.
- (18) Seetõttu tuleks määruse (EMÜ) nr 2658/87 I lisa vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EMÜ) nr 2658/87 I lisa muudetakse järgmiselt.

- 1) Teise osa VI jaotise 28. peatüki 3. veerus („Kokkuleppeline tollimaksumäär (%)“)
asendatakse CN-koodi 2814 10 00 puudutav tekst järgmisega:

„5,5*“

* Tollimaks ühepoolsest peatatud kuueks kuuks alates ... [käesoleva määruse jõustumise kuupäev], välja arvatud Venemaa ja Valgevene puhul, kelle suhtes kohaldatakse 5,5 % määra vastavalt nõukogu määrusele (EL) 2022/...⁺.“;

- 2) Teise osa VI jaotise 31. peatüki 3. veerus („Kokkuleppeline tollimaksumäär (%)“)
asendatakse CN-koode 3102 10 10 ja 3102 10 90 puudutav tekst järgmisega:

„6,5*“

* Tollimaks ühepoolsest peatatud kuueks kuuks alates ... [käesoleva määruse jõustumise kuupäev], välja arvatud Venemaa ja Valgevene puhul, kelle suhtes kohaldatakse 6,5 % määra vastavalt nõukogu määrusele (EL) 2022/...⁺.“

⁺ ELT: palun sisestada joonealusesse märkusesse käesoleva määruse number.

Artikkel 2

Hiljemalt ... [viis kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] koostab komisjon aruande, milles hinnatakse käesolevas määruses sätestatud tollimaksude peatamise tagajärgi, ja esitab selle nõukogule. Selle aruande põhjal esitab komisjon vajaduse korral seadusandliku ettepaneku nimetatud tollimaksu peatamise pikendamiseks.

Artikkel 3

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesoleva määrus kaotab kehtivuse ... [kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva].

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

...

Nõukogu nimel
eesistuja
